

T Á J É K O Z T A T Ó *
*az államháztartás központi alrendszerének
2017. február végi helyzetéről*

2017. március

---

* Az államháztartás központi alrendszerének havonkénti részletes adatai megtalálhatók a Magyar Államkincstár honlapján (<http://www.allamkincstar.gov.hu>).

ÖSSZEFOGLALÁS

Az év első két hónapját 180,4 milliárd forintos többlettel zárta az államháztartás központi alrendszere, ami az elmúlt több mint másfél évtized legkedvezőbb egyenlegének számít. Az adatok alapján már látható, hogy hatnak a tavaly novemberi, hat évre szóló adócsökkentési és béremelési megállapodás intézkedései.

A számok mögé tekintve az látható, hogy a központi költségvetés 144,2 milliárd forintos, illetve az elkülönített állami pénzalapok 48,4 milliárd forintos többletet, míg a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai 12,2 milliárd forintos hiányt mutattak. Csak az idei év februárját vizsgálva is jelentős, 57,0 milliárd forintos többletet láthatunk.

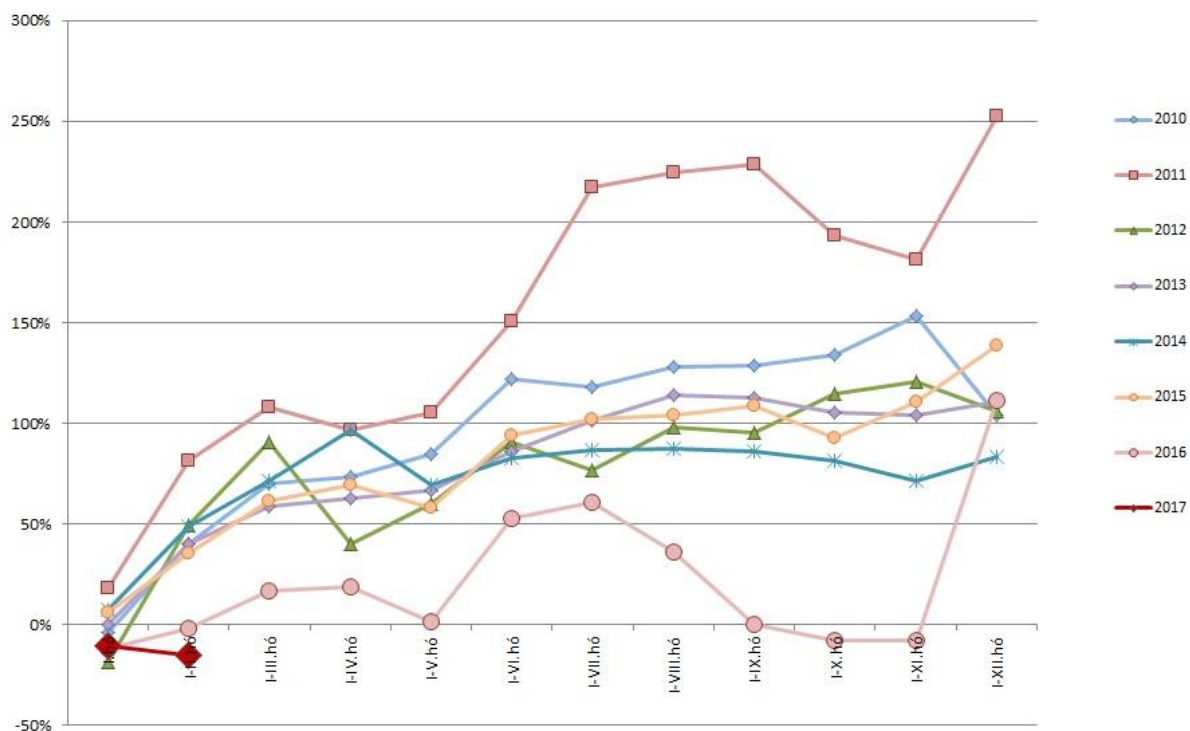
A két év azonos időszakát összehasonlítva – hasonlóan az elmúlt hónapokhoz – ismét elmondható, hogy a magasabb (különösen az általános forgalmi adóból és a személyi jövedelemadóból származó) bevételek játszottak döntő szerepet az egyenleg alakulásában. Ezek mögött a kedvező gazdasági folyamatok, a gazdaságfehérítő, valamint a meghozott foglalkoztatáspolitikai intézkedések hatásai húzódnak meg.

Utóbbi esetén a tavaly novemberben megkötött hatéves bérmegállapodás emelhető ki, amelynek eredményeként a minimálbér és a szakmunkás minimálbér korábban soha nem látott (15 és 25 %-os) emelésében állapodott meg a Kormány az érdekvédelmi szervezetekkel. Mivel a januári fizetéseket az emberek február elején kapták kézhez, ebben a hónapban – a legfontosabb élelmiszerek áfacsökkentésének nyomán is – többet költhettek fogyasztásra.

Emellett magasabb összegben teljesültek az előző évhez képest az állami vagyonnal kapcsolatos befizetések, továbbá az uniós támogatások utólagos megtérítései is. A kiadások esetén a 2014-2020-as uniós programok megvalósításának növekvő hazai finanszírozását érdemes megemlíteni.

A nemzetgazdasági tárca várakozásai szerint a 2017-re vonatkozó uniós módszertan szerinti 2,4%-os hiánycél reális és biztonsággal teljesíthető.

A központi alrendszer egyenlege az előirányzat százalékában

Az államháztartás központi alrendszerének 2017. február végi főbb pénzforgalmi adatai a következők:

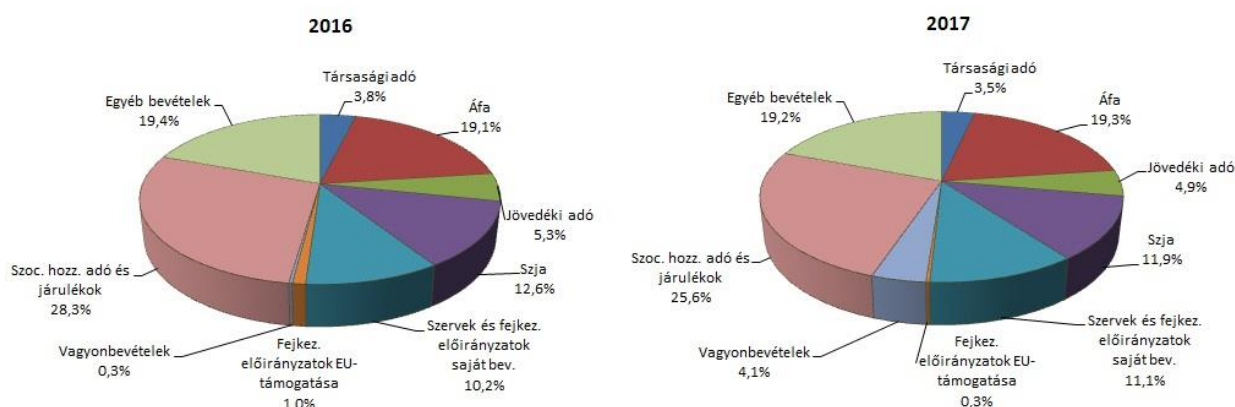
	milliárd forintban		Index (%)	milliárd forintban		Index (%)
	2016. évi előzetes tény milliárd forintban (1)	2016. I-II. hó tény milliárd forintban (2)	előzetes tény=100% (2/1)	2017. évi törvényi előirányzat milliárd forintban (1)	2017. I-II. hó tény milliárd forintban (2)	előirányzat=100% (2/1)
Központi költségvetés egyenlege	-771,6	-63,5	8,2	-1 204,0	144,2	
bevétel:	12 404,5	1 560,3	12,6	11 603,8	1 823,1	15,7
kiadás:	13 176,1	1 623,8	12,3	12 807,8	1 678,9	13,1
Elkülönített állami pénzalapok egyenlege	-1,5	42,2		37,6	48,4	128,7
bevétel:	615,4	91,4	14,9	649,6	92,4	14,2
kiadás:	616,9	49,2	8,0	612,0	44,0	7,2
Társadalombiztosítási alapok egyenlege	-75,2	36,3		0,0	-12,2	
bevétel:	5 135,4	860,9	16,8	5 177,9	859,7	16,6
kiadás:	5 210,6	824,6	15,8	5 177,9	871,9	16,8
EGYENLEG ÖSSZESEN	-848,3	15,0		-1 166,4	180,4	
bevétel:	18 155,3	2 512,6	13,8	17 431,3	2 775,2	15,9
kiadás:	19 003,6	2 497,6	13,1	18 597,7	2 594,8	14,0

I. A KÖZPONTI ALRENDSZER PÉNZÜGYI FOLYAMATAINAK ALAKULÁSA

1. A FŐBB BEVÉTELEK

A központi alrendszer 2017. február végi 2775,2 milliárd forint összegű bevételei az előző év azonos időszakához képest 262,6 milliárd forinttal magasabb összegben alakultak. Ezen belül kiemelhető, hogy növekedtek az általános forgalmi adóból, valamint a személyi jövedelemadóból származó bevételek, mindezek mellett lényegesen magasabb összegben teljesültek az állami vagyonnal kapcsolatos befizetések, az uniós támogatások utólagos megtérítése, valamint a költségvetési szervek bevételei is.

A központi alrendszer főbb bevételeinek megoszlása

A bevételek közül a **társasági adóból** az év első két hónapjában 97,6 milliárd forint bevétel keletkezett, ami az előző év azonos időszakának értékét 1,7 milliárd forinttal haladta meg. A bázisévhez viszonyítva az eltérést a magasabb befizetések okozzák.

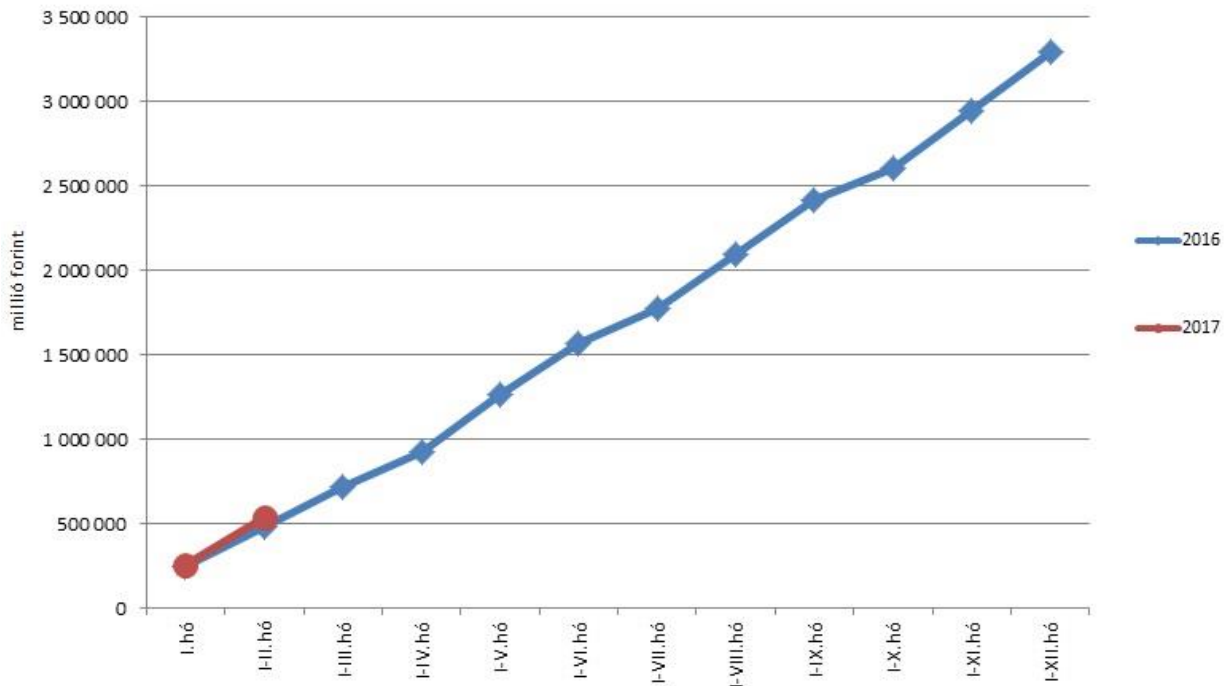
Az **egyéb központosított bevételekből** február végéig összesen 68,8 milliárd forint bevétel teljesült, amely a törvényi előirányzat 17,4%-ának felel meg. Ezen belül kiemelendő az elektronikus útdíj 23,7 milliárd forintot kitevő összege.

Egyéb központosított bevételek alakulása (millió forintban)

Megnevezés	2016. I-II. hó	2017. I-II. hó	Eltérés	
			millió forint	%
Rehabilitációs hozzájárulás	15 649,1	15 669,0	19,9	100,1
Környezetvédelmi termékdíjak	4 035,6	8 676,5	4 640,9	215,0
Vízkeszletjárulék	3 255,8	38,4	-3 217,4	1,2
Hulladéklerakási járulék	2 226,0	1 839,3	-386,7	82,6
Elektronikus útdíj	21 556,9	23 685,3	2 128,4	109,9
Korkedvezmény-biztosítási járulék	-1,1	-3,0	-1,9	272,7
Időalapú útdíj	5 507,8	18 127,5	12 619,7	329,1
Bírságok	5 642,8	129,2	-5 513,6	2,3
Egyéb tételek összesen	833,4	610,0	-223,4	73,2
Összesen	58 706,3	68 772,2	10 065,9	117,1

Az év első két hónapjában az **általános forgalmi adóból** 536,8 milliárd forint bevétel keletkezett a költségvetésnek, ami az egy évvel korábbi bevételt 55,9 milliárd forinttal haladta meg. A bruttó általános forgalmi adó-bevételek alakulását az alábbi grafikon szemlélteti:

Általános forgalmi adó

A befizetések és a kiutalások alakulása a következők szerint változott:

Általános forgalmi adó-bevétel alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2016. I-II. hó	2017. I-II. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
Befizetés	918,1	982,5	64,4	107,0
Kiutalás	437,2	445,7	8,5	101,9
Egyenleg	480,9	536,8	55,9	111,6

A befizetések növekedése a belföldi és az import utáni áfabevételnek köszönhető, melyet részben kompenzált a dohánytermékek utáni alacsonyabb befizetés. A bázisévi bevételek alakulásában szerepet játszottak a 2007-2013-as EU költségvetési ciklus utolsó évének meghatározott projektjeihez kapcsolódó elszámolások is. Az import utáni befizetések növekedését a forgalom bővülése magyarázza. A dohánytermékek utáni bevételek csökkenésének hátterében a jogszabályváltozásra adott piaci reakciók állnak. A kiutalások 2017. évi emelkedését elsősorban a befizetések növekedése okozta, melynek következtében a magasabb befizetéseket magasabb kiutalások kísérték.

A **jövedéki adóból** származó bevétel az év első két hónapjában 136,8 milliárd forintot tett ki, amely az egy évvel korábbi bevételnél 3,5 milliárd forinttal magasabb. A bevételek megoszlása a következők szerint alakult:

Jövedékiadó-bevétel alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2016. I-II. hó	2017. I-II. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
Üzemanyag jövedéki adó	78,8	93,1	14,3	118,1
Dohánygyártmány jövedéki adó	42,3	28,7	-13,6	67,8
Egyéb termék jövedéki adó	12,2	15,0	2,8	123,0
Import jövedéki adó és energia adó	0,0	0,0	0,0	
Jövedéki adók összesen	133,3	136,8	3,5	102,6

Az üzemanyagok esetében a befizetések 2017. évi emelkedését az üzemanyag forgalmának növekedése mellett az üzemanyagokra vonatkozó adómérték-emelkedés magyarázza. A dohánytermékek utáni bevételek csökkenésének hátterében a jogszabályváltozásra adott piaci reakciók állnak. Az egyéb termékeknél a növekedést a népegészségügyi termékadót érintő törvényi változások miatti készletezési hatás okozza.

A **pénzügyi tranzakciós illetékből** származó bevétel az év első két hónapjában 42,1 milliárd forintot tett ki, amely az egy évvel korábbi bevételnél 3,4 milliárd

forinttal magasabb. A növekedés háttérében a Kincstár és a pénzforgalmi szolgáltatók magasabb befizetése áll.

A **személyi jövedelemadó** államháztartási szintű bevétele az év első két hónapjában 331,2 milliárd forint volt, amely 15,3 milliárd forinttal magasabb az egy évvel korábbi összegnél. A bázisidőszaktól való eltérés oka a magasabb bérkiáramlás miatti befizetésnövekedés, illetve az ezzel ellentétes hatású szja-kulcs-csökkentés volt. Az előző év azonos időszakához képest a befizetések és a kiutalások arányát a következő táblázat részletezi:

Személyijövedelemadó-bevétel alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2016. I-II. hó	2017. I-II. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
Befizetés	320,7	337,0	16,3	105,1
Kiutalás	4,8	5,8	1,0	120,8
Egyenleg	315,9	331,2	15,3	104,8

Az **állami vagyonnal kapcsolatos befizetések** február végi összege 113,1 milliárd forint volt, melynek meghatározó tétele (100,6 milliárd forint) a termőföld-értékesítésből származott. A bevételek összetételét a következő diagram szemlélteti:

Állami vagyonnal kapcsolatos befizetések a 2017. évben

Az **egyéb bevételek** összege február végéig 2,3 milliárd forintot tett ki, mely a törvényi előírászat 29,6%-ának felel meg.

Az „Egyéb uniós bevételek” mérlegsoron belül az „**Uniós támogatások utólagos megtérítése**” sor 2017. évi első kéthavi összege 44,5 milliárd forint volt, ami az éves

előirányzat 144,1%-os teljesítését jelenti. A magas teljesülés oka, hogy az államháztartásról szóló törvény 2016. évi módosításából eredően a 2007-2013-as programozási időszak operatív programjaira teljesített bizottsági utalások teljes összege ezen a mérlegsoron jelenik meg. A soron további bevételként jelennek meg a 2007 előtti uniós programok záró egyenlegeinek megtérülései.

A **szociális hozzájárulási adóból és járulékokból** származó február végi bevételek alakulását a következő táblázat mutatja be:

A szociális hozzájárulási adóból és járulékokból származó bevételek alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2016. I-II. hó	Az alap I-II. havi bevételén belüli aránya (%)	2017. I-II. hó	Az alap I-II. havi bevételén belüli aránya (%)	Eltérés	
					Mrd Ft	%
Nyugdíjbiztosítási Alap	509,8	98,8	496,8	98,8	-13,0	97,4
Egészségbiztosítási Alap	201,8	58,5	214,2	60,0	12,4	106,1
Nemzeti Foglalkoztatási Alap	25,4	35,1	61,9	81,8	36,5	243,7
Összesen	737,0		772,9		35,9	104,9

A **Nyugdíjbiztosítási Alap** I-II. havi bevételeinek döntő része, 98,8%-a a **szociális hozzájárulási adóból és járulékokból** származik. A szociális hozzájárulási adó és járulékok előző évhez viszonyított elemzésekor figyelembe kell venni, hogy 27%-ról 22%-ra csökkent az adó mértéke, illetve, hogy 2017-ben tovább változott a szociális hozzájárulási adó megosztási aránya. A Nyugdíjbiztosítási Alap részesedése az előző év azonos időszakához képest 79,43%-ról 71,61%-ra módosult. Az első kéthavi bevétel ennek következtében 13,0 milliárd forinttal maradt el az előző év azonos időszakának a bevételétől.

Az **Egészségbiztosítási Alap** esetében a **szociális hozzájárulási adóból és járulékokból** (munkáltatói és biztosított egészségbiztosítási járulék) származó január-február havi bevétel az alap összes bevételének 60%-át tette ki. A 2017. évi folyamatokat befolyásolja egyrészt az, hogy a költségvetési törvény 33. § (1) bekezdése szerint a szociális hozzájárulási adó 2017-ben megfizetett összegének 20,50%-a illeti meg az Egészségbiztosítási Alapot, (míg ez az arány 2016 I. félévében 20,57%, 2016 II. félévében 20,53%), másrészt a szociális hozzájárulási adó mértékének 5 százalékponttal történő csökkentése. Az év első két hónapjában befolyt 214,2 milliárd forintból 88,3 milliárd forint a szociális hozzájárulási adóból (41,2%), 125,9 milliárd forint a biztosított egészségbiztosítási járulékból (58,8%) származott. A biztosított egészségbiztosítási járulék az előző év azonos időszakához viszonyítva 9,9%-kal bővült.

A szociális hozzájárulási adó **Nemzeti Foglalkoztatási Alapot** (NFA) megillető részéből az I-II. hónapban 34,0 milliárd forint bevétel származott az alapnak. A fennmaradó 27,9 milliárd forintot az egészségbiztosítási és munkaerőpiaci járulék NFA-t megillető hányada tette ki. Ezzel szemben 2016-ban az NFA 25,4 milliárd forintot kitevő bevétel csak a járulékból származott, ugyanis az NFA – a 2016. évi

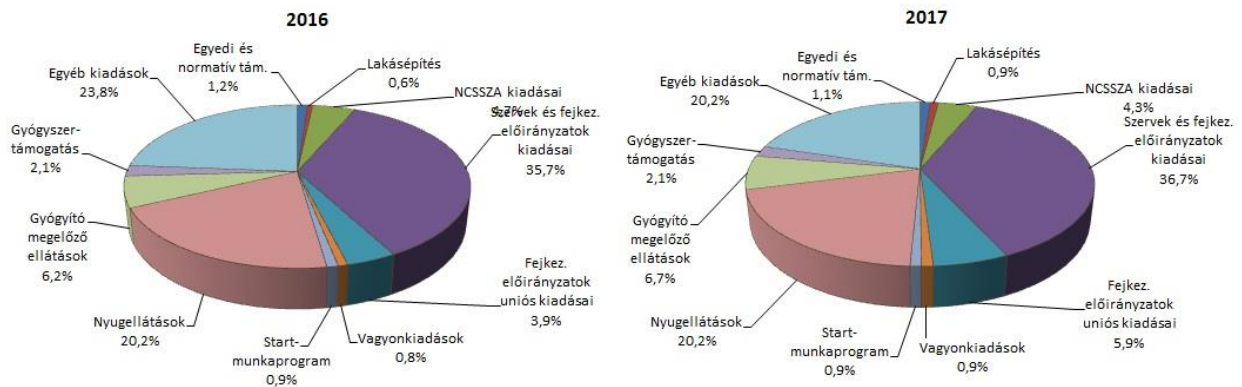
költségvetési törvényt módosító 2016. évi LXXVI. törvény alapján – a szociális hozzájárulási adó 2016. július 1-jét követően megfizetett összegéből részesült először. Az NFA-t a szociális hozzájárulási adó 2017-ben megfizetett összegének 7,89%-a illeti meg, míg 2016-ban ez a rész 5,17% volt.

Az Egészségbiztosítási Alap összes bevételeinek 11,3%-a az **egészségügyi hozzájárulásból** származó bevétel. 2017 I-II. hónapjában az alapnak ebből 40,3 milliárd forint bevétele keletkezett.

2. A FŐBB KIADÁSOK

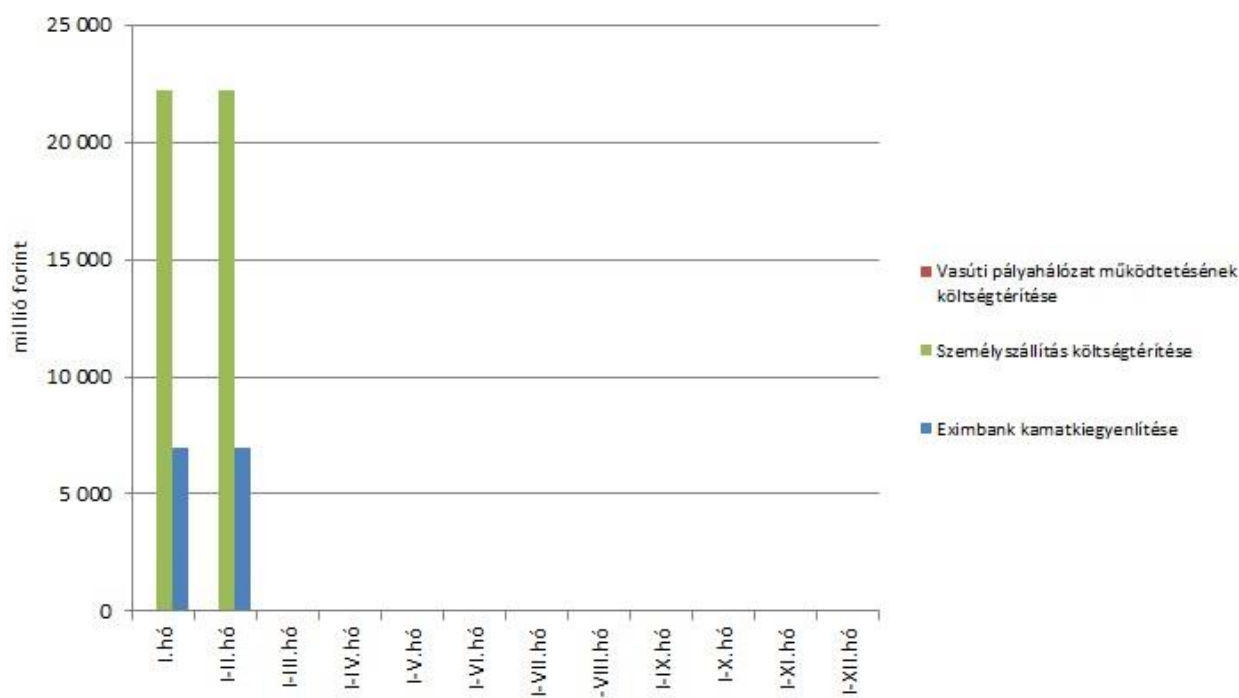
A központi alrendszer 2017. február végi 2594,8 milliárd forint összegű kiadásai 97,2 milliárd forinttal teljesültek magasabb összegben, mint az elmúlt év azonos időszakában, mely elsősorban a szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok uniós kiadásainak, valamint a költségvetési szervek kiadásainak előző évhez viszonyított növekedésével függ össze. Emellett jelentős mértékben meghaladták a 2016. évi első kéthavi kiadásokat a gyógyító-megelőző ellátásokra, a nyugellátásra és a lakásépítési támogatásra fordított összegek is.

A központi alrendszer főbb kiadásainak megoszlása

Az **egyedi és normatív támogatásokra** fordított kiadások az év első két hónapjában 29,3 milliárd forintot tettek ki, amely összeg 1,7%-kal haladta meg el az előző év azonos időszakában történt teljesítés értékét. Az eltérés az Eximbank Zrt. kamatkiegyenlítésének magasabb mértékű igénybevételére vezethető vissza. A kiadások meghatározó tételeit a közösségi közlekedés és a vasúti pályahálózatok működtetésének finanszírozását illetően közszolgáltatási szerződésekben, az Eximbank Zrt.-nek fizetett kamatkiegyenlítés esetében jogszabályban meghatározott ütemezés alapján fizeti az állam. A főbb tételek alakulását a következő diagram szemlélteti:

Egyedi és normatív támogatások a 2017. évben

A **lakásépítési támogatásokra** fordított kiadások a 2017. év első két hónapjában 23,3 milliárd forintot tettek ki, ami 64,1%-kal magasabb a 2016. év azonos időszakához viszonyítva. Az eltérés hátterében a lakástakarék-pénztári megtakarításokat és a Családi Otthonteremtési Kedvezményt igénybe vevők létszámának növekedése áll. Ezenfelül az árfolyam és a referenciahozamok, valamint a további konstrukciókat igénybe vevők létszámának alakulása is befolyásolta a kifizetéseket.

A **Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap** a családi támogatásokat, a korhatár alatti ellátásokat, a jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatásokat, valamint a különféle jogcímen adott térítéseket tartalmazza.

A főbb támogatásokat a következő táblázat részletezi:

A Nemzeti Család-és Szociálpolitikai Alap kiadásainak alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2016. I-II. hó	2017. I-II. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
Családi támogatások	69,9	71,6	1,7	102,4
<i>Ebből:</i>				
<i> családi pótlék</i>	54,3	56,6	2,3	104,2
<i> gyermekgondozást segítő ellátás</i>	10,8	10,4	-0,4	96,3
<i> életkezdési támogatás</i>	0,7	1,1	0,4	157,1
Korhatár alatti ellátások	21,7	15,6	-6,1	71,9
<i>Ebből:</i>				
<i> korhatár előtti ellátás és balettművészeti életjáradék</i>	8,2	2,9	-5,3	35,4
<i> szolgálati járandóság</i>	13,5	12,7	-0,8	94,1
Jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatások	23,1	20,8	-2,3	90,0
<i>Ebből:</i>				
<i> járási szociális feladatok ellátása</i>	13,0	11,2	-1,8	86,2
<i> fogyatékosági támogatás és vakok személyi járadéka</i>	5,8	5,7	-0,1	98,3
<i> politikai rehabilitációs és más nyugdíj-kiegészítések</i>	2,2	2,0	-0,2	90,9
Különféle jogcímen adott térítések	3,8	3,9	0,1	102,6
<i>Ebből:</i>				
<i> közgyógyellátás</i>	2,6	2,7	0,1	103,8
Összesen	118,5	111,9	-6,6	94,4

A **családi támogatásokon** belül jelentősen kiemelkedett a családi pótlékra kifizetett 56,6 milliárd forintos összeg. Az életkezdési támogatás esetében idén februárban 693,2 ezer gyermek részére összesen 0,4 milliárd forint éves kamat került jóváírásra. A **korhatár alatti ellátások** esetében a csökkenés döntő részben a korhatár előtti ellátásoknál következett be, tekintettel arra, hogy az érintettek időközben betöltötték a rájuk vonatkozó nyugdíjkorhatárt, így teljes jogú öregségi nyugdíjra lettek jogosultak. (Ezen létszámcsökkenés hatása meghaladta az ellátások januárban végrehajtott emelésének (1,6%) a hatását.) A **jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatások** közül a legnagyobb összeget a járási szociális feladatok ellátására fordították, amely az ápolási díj, az időskorúak járadéka, a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, valamint az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás forrását tartalmazza. A **különféle jogcímen adott térítésekre** az év első két hónapjában kifizetett összeg az előző évi teljesítést kismértékben haladta meg. A térítéseken belül a legtöbbet, 2,7 milliárd forintot a közgyógyellátásra fizették ki.

A **helyi önkormányzatok** 2017. évi feladataihoz a hatályos költségvetési törvény 641,1 milliárd forint állami támogatást biztosít, amely a 2016. évi 674,3 milliárd forint törvényi módosított előirányzatnál 33,2 milliárd forinttal alacsonyabb. Az eltérés alapvető oka, hogy 2017. január 1-jétől a 3000 lakos feletti településeken működő köznevelési intézmények működtetési feladata átkerült az állami intézményfenntartóhoz, mintegy 27,3 milliárd forint értékben csökkentve ezáltal a IX.

fejezet egyes támogatási előirányzatait. Ezen kívül több – jellemzően fejlesztési célú – támogatás kifutott, illetve szűnt meg, további 5,9 milliárd forinttal csökkentve a IX. fejezet támogatásait.

A jelentősebb tételek alakulását a következő táblázat mutatja:

A helyi önkormányzatok támogatásának alakulása (milliárd forint)

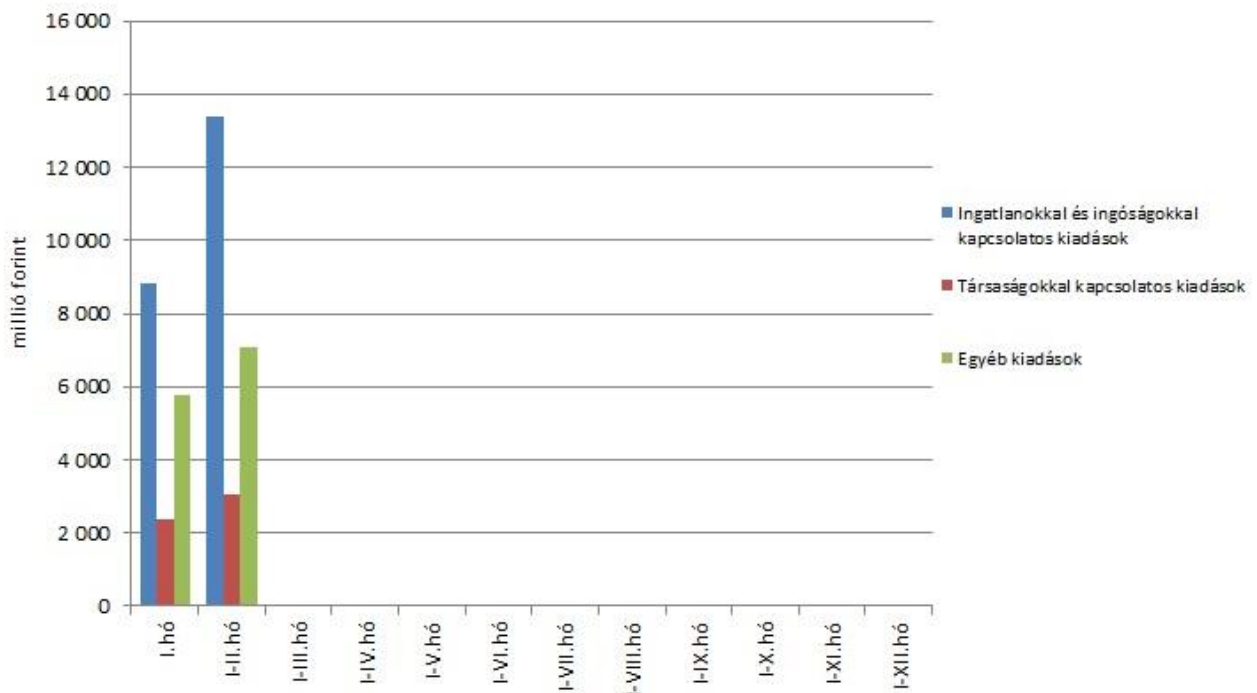
Megnevezés	2016. I-II. hó	2017. I-II. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
A helyi önkormányzatok általános működésének és ágazati feladatainak támogatása	110,1	109,5	-0,6	99,5
<i>A helyi önkormányzatok működésének általános támogatása</i>	30,2	30,2	0	100,0
<i>A települési önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatása</i>	32,3	32,4	0,1	100,3
<i>A települési önkormányzatok egyes szociális, gyermekjóléti és gyermekétkeztetési feladatainak támogatása</i>	39,1	38,3	-0,8	98,0
<i>A települési önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása</i>	8,5	8,6	0,1	101,2
Helyi önkormányzatok kiegészítő támogatása	1,4	0,8	-0,6	57,1
Költségvetési szerveknél foglalkoztatottak kompenzációja	1,0	0,7	-0,3	70,0
Év közben létrejött új jogcímek kiadásai	3,2	3,9	0,7	121,9
Összesen	115,7	114,9	-0,8	99,3

A hozzájárulás az EU költségvetéséhez mérlegsoron a 2017. év első két hónapjában teljesített összeg (42,9 milliárd forint) a tervezetnek megfelelően alakult, ami az éves előirányzat 13,5%-os teljesítését jelenti. Ez 22,5 milliárd forinttal elmaradt a 2016. év első két hónapjában teljesített hozzájárulástól.

Az **állami vagyonnal kapcsolatos kiadások** február végi összege 23,5 milliárd forint volt, amelynek meghatározó tételét a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. ingatlan-beruházásainak kiadásai és az ahhoz kapcsolódó áfafizetések (együttesen 13,7 milliárd forint) jelentették.

A vagyonkiadások főbb tételeit a következő grafikon mutatja:

Állami vagyonnal kapcsolatos kiadások a 2017. évben

Az elkülönített állami pénzalapok kiadásai közül jelentősebb összeget tett ki a **Nemzeti Foglalkoztatási Alapból (NFA) finanszírozott Start-munkaprogram** kiadása, amely február végéig 22,5 milliárd forintot tett ki. Ez az előző év azonos időszakában teljesített összeget 0,6 milliárd forinttal haladta meg.

A társadalombiztosítás pénzügyi alapjain belül nagyságrendileg kiemelkedő tétel volt a **Nyugdíjbiztosítási Alapnál a nyugellátásokra** fordított 524,2 milliárd forint, ami kismértékben meghaladta az éves törvényi előirányzat időarányos mértékét. Az időarányost meghaladó első kéthavi teljesülést a 2016. év végére megnövekedett korbetöltött öregségi nyugellátotti létszám okozza, amelyet azonban a 2017. év első félévétől ismét érvényesülő korhatáremelés mérsékel. A február végi kifizetések tartalmazzák a 2016. december 31-ig megállapított ellátásokra vonatkozó január havi 1,6%-os nyugdíjemelés összegét. Az előző év azonos időszakához képest nyugdíjakra 18,8 milliárd forinttal, 3,7%-kal költött többet a költségvetés, ezen belül a korbetöltött öregségi nyugdíjakra 17,6 milliárd forinttal, a nők 40 éves szolgálati jogviszonyával igényelhető ellátására 1,1 milliárd forinttal több pénz került kifizetésre, mint tavaly az első két hónapban.

Az **Egészségbiztosítási Alap** összes kiadásának 28,8%-át a **pénzbeli ellátásokra** fordított összeg adta. Az ellátások részletes bemutatását a következő táblázat tartalmazza:

Az Egészségbiztosítási Alap pénzbeli ellátásokra fordított kiadásainak alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2016. I-II. hó	2017. I-II. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
Pénzbeli ellátások	93,3	99,5	6,2	106,6
<i>Ebből:</i>				
<i>Rokkantsági, rehabilitációs ellátások</i>	52,4	49,8	-2,6	95,0
<i>Gyermekgondozási díj</i>	18,0	22,6	4,6	125,6
<i>Táppénz</i>	13,7	16,4	2,7	119,7

Az ebbe a körbe tartozó rokkantsági és rehabilitációs ellátásokra fordított kiadás már tartalmazza a januárban végrehajtott 1,6%-os mértékű ellátásemelés hatását is.

Az Egészségbiztosítási Alapon belül a legnagyobb kiadási előirányzatot képező **gyógyító-megelőző ellátásokra** kifizetett összeg 173,7 milliárd forint volt az év első két hónapjában, ez 20,0 milliárd forinttal több, mint a bázisidőszak összege. Az eltérés oka, hogy egyrészt a 2016. évi adat még nem tartalmazza a háziorvosi szolgálatok többlettámogatását, a tavaly ősszel megkezdett béremelés hatását, másrészt idén januárban – a vonatkozó jogszabály alapján – az intézmények kéthavi bértámogatásban részesültek.

Gyógyszertámogatásra 55,6 milliárd forintot költött az egészségbiztosítás, ez 2,5 milliárd forinttal magasabb a 2016. évi február végi összegnél. (A 2017. évi előirányzat nem tartalmazza a „Speciális beszerzésű gyógyszerkiadás” összegét, ez a „Gyógyító-megelőző ellátás” kiadásai között jelenik meg.)

3. A KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉSI SZERVEK ÉS FEJEZETI KEZELÉSŰ ELŐIRÁNYZATOK ALAKULÁSA

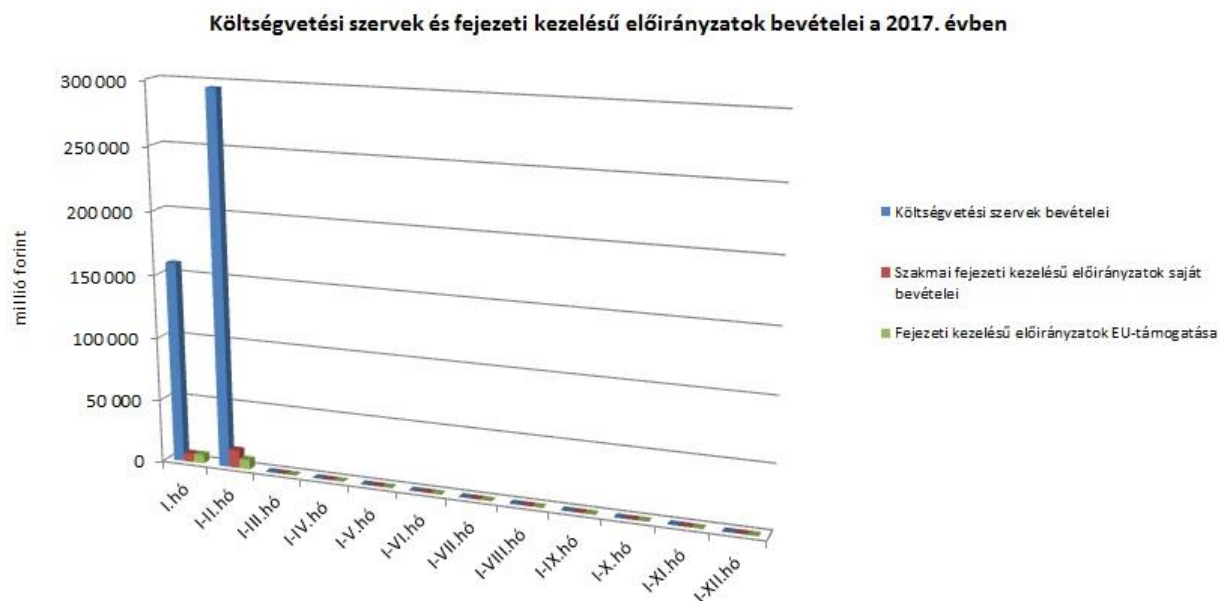
2017 első két hónapjában a **központi költségvetési szervek bevételei** összesen 295,1 milliárd forintot tettek ki, mely 27,6%-kal magasabb a 2016. január-február havi bevételeknél. Az intézmények bevételei közül a következő jelentősebb tételek emelhetők ki: 109,4 milliárd forint az Országos Egészségbiztosítási Pénztár által az intézményeknek utalt támogatás, 30,8 milliárd forint jóváírás a Belügyminisztérium és a Honvédelmi Minisztérium intézményeinél a Belügyminisztérium „Terrorellenes intézkedések megvalósításához kapcsolódó kiadások” törvénysorról, 30,6 milliárd forint a 2014-2020 közötti kohéziós politikai operatív programok előirányzat-felhasználási számlájáról közvetlenül érkezett bevétel, több intézmény részére, különböző projektek támogatási előlegeként, 7,7 milliárd forint jóváírás a Földművelésügyi Minisztérium „Hulladékgazdálkodási feladatok támogatása” fejezeti kezelésű előirányzatról, valamint 5,8 milliárd forint az egészségügyi intézmények és a rehabilitációs intézetek munkavállalói február havi béremelésének fedezete az Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezetnél. A két év február végi bevételei közötti eltérést többek között a Belügyminisztérium fejezet „Terrorellenes intézkedések megvalósításához kapcsolódó kiadások” törvénysorról, illetve a 2014-2020 közötti kohéziós politikai operatív programok előirányzat-felhasználási számlájáról közvetlenül érkezett bevételek magyarázzák.

A **szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok** esetében a **hazai forrásból származó bevételek összege** 2017 első két hónapjában 14,2 milliárd forint volt, ami 55,3%-a az előző év január-február havi bevételeknek. A bevételek többségét (11,1 milliárd forintot) az uniós fejlesztések operatív programjai előirányzat-felhasználási keretszámlájára a lebonyolítási számlákról visszautalt összegek teszik ki.

Az **uniós előirányzatokon** február végéig 7,5 milliárd forint bevétel keletkezett, ami az éves előirányzat 0,5%-a. Az időarányostól eltérő teljesülés oka, hogy a 2016. év végén teljesített kiadásokhoz tartozó bevételek beérkezése nagyrészt az év második felétől várható, és az idei év folyamán az Európai Bizottságtól befolyó bevételek már csak a 2014-2020 közötti időszak operatív programjai tekintetében érkeznek.

A 2017. évi február végi, együttesen közel 317 milliárd forint összegű bevételek megoszlását a következő grafikon szemlélteti:

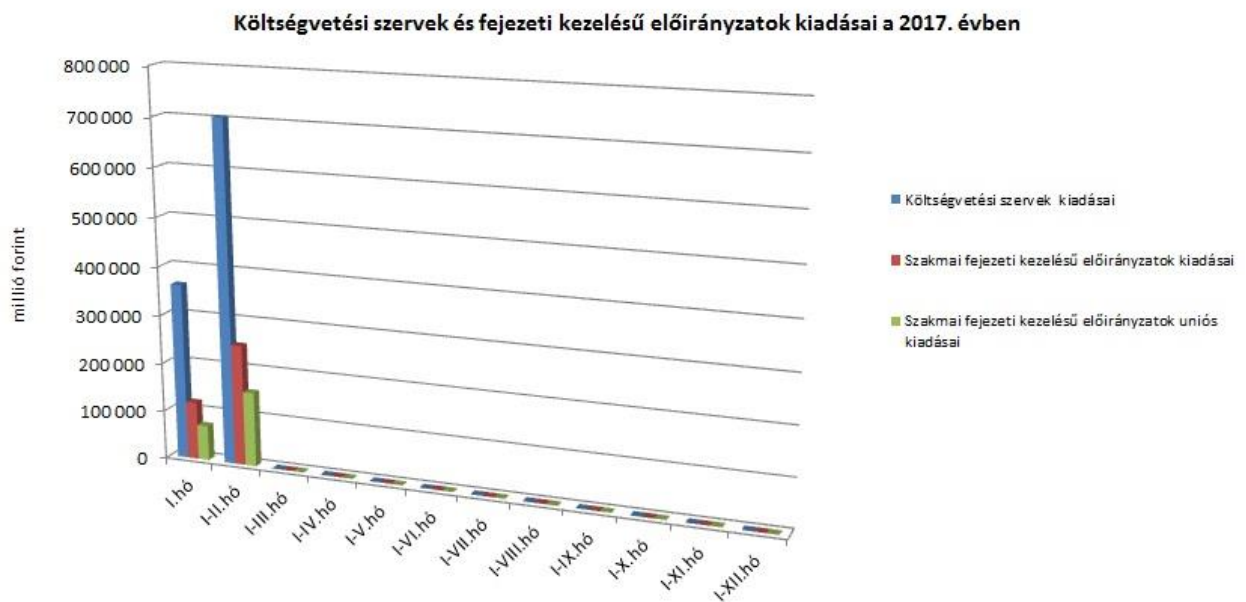
A **költségvetési szervek kiadásai** 2017. január-február hónapban 704,5 milliárd forintot tettek ki, amely 12,1%-kal haladta meg az előző év azonos időszakában teljesült kiadásokat. Az intézmények teljesítéséből 459,4 milliárd forintot tett ki a személyi juttatásokra és szociális hozzájárulási adóra, a munkaadókat terhelő járulékokra kifizetett összeg, amely 53,6 milliárd forinttal magasabb az előző évi e célú kiadásnál. Ezenkívül az alábbi nagyobb összegű kifizetések történtek: 9,1 milliárd forint a Honvédelmi Minisztérium Védelemgazdasági Hivatalának költségvetéséből a Honvédelmi Minisztérium Elektronikai, Logisztikai és Vagyonkezelő Zrt. részére különféle szolgáltatások (őrzés-védelem, üzemeltetés, karbantartás, ellátmány, közüzemi díjak stb.) kifizetésére, 8,3 milliárd forint a Honvédelmi Minisztérium Védelemgazdasági Hivatal Anyagellátó Raktárbázis részére üzemanyag- és tárgyeszköz-beszerzés, valamint rakétabeszerzés előlegének kifizetésére, 7,4 milliárd forint a külképviseletek január-március havi devizaellátmányára a Külképviseletek igazgatásánál, valamint 4,3 milliárd forint a Honvédelmi Minisztérium Védelemgazdasági Hivatala költségvetéséből Gripen bérleti díjakra.

A **szakmai fejezeti kezelésű előirányzatokon belül a hazai forrásból finanszírozott kifizetések** 2017. január-február havi teljesítése 248,8 milliárd forintot tett ki, amely mindössze 5,3%-kal maradt el az előző év azonos időszakának kiadásaitól. Ezen időszak teljesítéséből az alábbi tételek emelhetők ki: 51,5 milliárd forint kifizetés a normatív finanszírozásra (köznevelési célú humánszolgáltatás és működési támogatás, nem állami felsőoktatási intézmények támogatása, hit- és erkölcsoktatás, tankönyvtámogatás, köznevelési szerződések, szociális célú humánszolgáltatások támogatása), 32,2 milliárd forint a „Terrorellenes intézkedések megvalósításához kapcsolódó kiadások” törvénysorról kifizetett összeg a Belügyminisztérium fejezetnél, 17,1 milliárd forint az autópálya rendelkezésre állási díj a Nemzeti Fejlesztési Minisztériumnál, valamint 10,5 milliárd forint folyósítása az „Egyházi alapintézmény-

működés, SZJA rendelkezés és kiegészítése” törvénysorról az Emberi Erőforrások Minisztériumánál.

Az **uniós programok** előirányzatain a 2017. év első két hónapjában összesen 153,3 milliárd forint kifizetés történt, amely az éves előirányzat 7,5%-os teljesítését jelenti, és a tervezettnél megfelelően alakult. Az év során a kiadások közel egészét már az új, 2014-2020-as programozási időszak operatív programjai adják, február hónapban 98,3 milliárd forintot. A legtöbb kiadást az Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program, a Környezet és Energiahatékonysági Operatív Program, valamint a Gazdaságfejlesztés és Innovációs Operatív Program teljesítette.

A **2017. évi február végi, együttesen közel 1107 milliárd forint összegű kiadások** megoszlását a következő grafikon szemlélteti:

4. KAMATEGYENLEG

A bevételek és kiadások egyenlegeként adódó 94,8 milliárd forint összegű **nettó kamatkiadás** 13,2 milliárd forinttal lett alacsonyabb az előző év azonos időszakához képest, mely a kamatfizetések éven belüli eltérő lefutásával magyarázható.

A kamategyenleg összetétele (milliárd forintban)

	I-II. hó	
	2016	2017
1. Bevétel	11,7	17,2
1.1. Forint	11,8	17,3
<i>1.1.1. Államkötvények kamata</i>	<i>10,1</i>	<i>17,3</i>
<i>1.1.2. Kincstárjegyek kamata</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
<i>1.1.3. Repóügyletek kamata</i>	<i>0,5</i>	<i>0,0</i>
<i>1.1.4. KESZ forintbetét kamata</i>	<i>1,2</i>	<i>0,0</i>
1.2. Deviza	-0,1	-0,1
<i>1.2.1. Devizaműveletek kamatelszámolásai</i>	<i>-0,1</i>	<i>-0,1</i>
2. Kiadás	119,7	112,0
2.1 Forint	73,6	66,9
<i>2.1.1. Forinthitelek kamata</i>	<i>3,3</i>	<i>4,6</i>
<i>2.1.2. Államkötvények kamata</i>	<i>59,5</i>	<i>47,2</i>
<i>2.1.3. Kincstárjegyek kamata</i>	<i>10,6</i>	<i>15,1</i>
<i>2.1.4. Repóügyletek kamata</i>	<i>0,2</i>	<i>0,0</i>
<i>2.1.5. Egyéb függő tételek</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
2.2. Deviza	46,1	45,1
<i>2.2.1. Devizahitelek kamata</i>	<i>0,1</i>	<i>0,0</i>
<i>2.2.2. Devizakötvények kamata</i>	<i>46,0</i>	<i>45,1</i>
3. Kamategyenleg	108,0	94,8

II. AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS KÖZPONTI ALRENDSZERÉNEK FINANSZÍROZÁSA

1. Állományi adatok

A központi költségvetés adóssága február végéig 393,4 milliárd forinttal növekedett négy, egymást részben ellensúlyozó tényező következtében:

- **Az első tényező** a kedvező piaci helyzetben megvalósított nettó forintkibocsátás – nagyrészt a lakosságnak közvetlenül értékesített állampapírokból – 456,6 milliárd forint összegben, ami a költségvetés éves hiányát és részben a lejáráó devizaadósságot finanszírozza.
- **A második tényező** a nettó devizakibocsátás 28,1 milliárd forint értékben.
- **A harmadik – előbbiekkal ellentétes, csökkentő hatású – tényező** a deviza-keresztárfolyamok változása, ami az állam partnerkockázatát csökkentő mark-to-market betétállományokat csökkentette 24,6 milliárd forint összegben.
- **A negyedik – szintén csökkentő hatású – tényező** a forint árfolyamának az elmúlt év végéhez képest bekövetkezett erősödése, amely az adósság devizában fennálló részének forintban számított nyilvántartási értékét 66,7 milliárd forinttal csökkentette.

Az előzetes adatok szerint február végén a **központi költségvetés forint- és devizaadóssága** az alábbiak szerint alakult:

A központi költségvetés adósságának alakulása 2017-ben, milliárd forint

	2016 december 31.		kibocsátás (növekedés)	törlesztés (csökkenés)	egyéb változás	nettó változás	2017 február		változás százalékpont
	előzetes állomány	megoszlás (%)					előzetes állomány	megoszlás (%)	
	I-III. hónap								
1. Forint	18 430,9	72,48	2 130,7	1 674,1	0,0	456,6	18 887,5	73,14	0,66
1.1. Hitel	865,0	3,40	12,0	0,0	0,0	12,0	877,1	3,40	-0,01
1.1.1. Külföldi	865,0	3,40	12,0	0,0	0,0	12,0	877,1	3,40	-0,01
1.1.2. Belföldi	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00
1.2. Állampapír	17 565,8	69,08	2 118,6	1 674,1	0,0	444,6	18 010,4	69,74	0,67
1.2.1. Piaci értékesítésű	17 526,7	68,92	2 118,6	1 674,1	0,0	444,6	17 971,2	69,59	0,67
1.2.1.1. Kötvény	11 562,4	45,47	434,1	812,6	0,0	-378,5	11 183,9	43,31	-2,16
1.2.1.2. Diszkontkincstárjegy	896,4	3,52	370,5	231,2	0,0	139,2	1 035,6	4,01	0,49
1.2.1.3. Lakossági állampapír	5 067,9	19,93	1 314,1	630,2	0,0	683,8	5 751,7	22,27	2,34
1.2.2. Nem piaci értékesítésű	39,2	0,15	0,0	0,0	0,0	0,0	39,2	0,15	0,00
2. Deviza	6 256,5	24,60	29,5	1,4	-66,7	-38,6	6 217,9	24,08	-0,52
2.1. Hitel	1 101,6	4,33	0,0	1,2	-11,7	-12,9	1 088,7	4,22	-0,12
2.1.1. Külföldi	1 097,6	4,32	0,0	1,2	-11,7	-12,9	1 084,7	4,20	-0,12
2.1.2. Belföldi	4,0	0,02	0,0	0,0	0,0	0,0	4,0	0,02	0,00
2.2. Állampapír	5 154,9	20,27	29,5	0,2	-55,0	-25,7	5 129,2	19,86	-0,41
2.2.1. Külföldi	4 618,9	18,16	0,0	0,0	-49,2	-49,2	4 569,8	17,70	-0,47
2.2.2. Belföldi	536,0	2,11	29,5	0,2	-5,8	23,5	559,4	2,17	0,06
Összesen	24 687,4	97,08	2 160,1	1 675,5	-66,7	418,0	25 105,4	97,22	0,14
Egyéb kötelezettség	742,7	2,92	252,6	269,4	-7,7	-24,6	718,1	2,78	-0,14
MINDÖSSZESEN	25 430,0	100,00	2 412,7	1 944,9	-74,4	393,4	25 823,5	100,00	0,00

Megjegyzés: a táblában szereplő tizedes eltérések kerekítésből adódnak.

A központi költségvetés devizaadóssága február végéig 38,6 milliárd forinttal 6217,9 milliárd forintra csökkent az elmúlt év végéhez képest. A devizaadósság részaránya a 2016. év végi 24,6%-os szintről 24,1%-os szintre csökkent a teljes adósságon belül.

A költségvetés forintadóssága február végéig 456,6 milliárd forinttal nőtt, és 18 887,5 milliárd forintot ért el, a forintrészarány elérte a teljes államadósság 73,1%-át. 2016 decemberében ez az arány 72,5% volt.

Február végén a lakossági állampapírok állománya 5751,7 milliárd forintot tett ki, ami 683,8 milliárd forintos növekedést jelent 2016. december vége óta. Ez döntően két tényezőre vezethető vissza. A lakossági ügyfelek által vásárolható, egy évnél hosszabb futamidejű *Prémium Magyar Államkötvény* és a *Bónusz Magyar Államkötvény* együttes állománya 2017. február végén 226,6 milliárd forintos ez évi növekedés hatására 1747,8 milliárd forintot tett ki. Megfigyelhető tehát, hogy a lakosság a hosszabb futamidejű állampapírokat is keresi. A kamatozó kincstárjegyek állománya 3514,7 milliárd forint volt február végén, ami 449,1 milliárd forinttal haladta meg az előző év végi állományt.

A külföldi befektetők állampapír állománya februárban 147,3 milliárd forinttal csökkent az előző hónaphoz képest. A külföldi állomány 99,3%-a, 3297,6 milliárd forint államkötvény és 0,7%-a, 23,6 milliárd forint diszkontkincstárjegy. A külföldi állomány átlagos hátralévő futamideje február végén 5,4 év volt, amely nem változott az előző hónap végéhez képest.

A deviza-államadósság kockázatainak csökkentése érdekében az ÁKK Zrt. swap műveleteket köt, amiből az adósságállomány részét képezik az ezen ügyletek után az ÁKK Zrt.-nél elhelyezésre kerülő fedezeti összegek (az ún. mark-to-market betétek) az egyéb kötelezettségek soron. Az elmúlt években az egyéb devizák (főként az USD, illetve a CHF) jelentősen felértékelődtek az euróhoz képest, az emiatt keletkező többletadósságot viszont a swapkötéssel sikerült kizárni. A vizsgált időszakban az egyéb kötelezettségek állománya 24,6 milliárd forinttal csökkent, és február végén 718,1 milliárd forintot tett ki, ami a teljes államadósság 2,8%-át teszi ki.

2. Kamatok, hozamok alakulása

A diszkontkincstárjegyek februári aukcióin a havi átlagos fedezettség az előző havi 2,1-ről 2,6-re emelkedett. *A kötvényaukciókon* a fedezettség az előző havi 3,5-ről 3,4-re csökkent.

A 3 hónapos diszkontkincstárjegy utolsó februári aukcióján az átlaghozam az egy hónappal korábbi aukcióhoz viszonyítva 3 bázisponttal csökkent, és 0,06%-ot tett ki. *A 12 hónapos kincstárjegy* utolsó februári aukcióján a kialakult átlaghozam 0,22% lett, amely 4 bázisponttal alacsonyabb a januári értéknél.

A 3 éves kötvényaukción a hozam 23 bázisponttal 1,56%-ra nőtt az utolsó januári aukción kialakult átlaghozamhoz viszonyítva. *Az 5 éves kötvény* utolsó februári aukcióján az átlaghozam 2,22%-ot ért el, ami 12 bázisponttal magasabb az utolsó januári aukcióhoz képest. *A 10 éves kötvény* 3,57%-os átlaghozama 14 bázisponttal haladta meg az utolsó januári aukción kialakult átlaghozamot.